

**Diagnoza implementacji
Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Państwowe Szkoły Budownictwa i Geodezji
im. H. Łopacińskiego w Lublinie**

Opracowała Grażyna Kubuj-Belz

Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Państwowe Szkoły Budownictwa i Geodezji im. H. Łopacińskiego w Lublinie	1
WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY	6
I.1 Położenie geograficzne	6
I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły	6
I.3 Charakterystyka uczniów szkoły	8
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej	10
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych	10
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE	12
II.1 Efekty kształcenia	12
II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów	13
II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe	14
III. RYNEK PRACY	15
III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki	15
III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy	15
III.3 Możliwości zatrudnienia i funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy	15
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH	17
IV.1 Prognozy demograficzne	17
IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy	17
IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	18
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE	19
VI. ZAŁĄCZNIKI	21

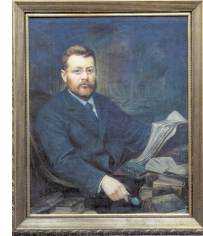
WSTĘP

Rok założenia 1928

Państwowe Szkoły Budownictwa i Geodezji im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

tel./fax. (0-81) 533-88-34 www.psb.lublin.pl

Projekt - „SZKOŁA KLUCZOWYCH KOMPETENCJI. Program rozwijania umiejętności uczniów Polski wschodniej” – to projekt mający na celu poprawę jakości kształcenia i uzyskanie wysokich kompetencji kluczowych w czterech obszarach:

1. Kompetencji informatycznych;
2. Kompetencji matematycznych;
3. Inicjatywności i przedsiębiorczości;
4. Porozumiewania się w językach obcych.

Wymienione kompetencje wybrane zostały spośród ośmiu kompetencji kluczowych, które niezbędne są do samorealizacji i rozwoju osobistego.

W obecnym świecie szybko zmieniającym się, w którym zachodzą wzajemne powiązania - opanowanie kompetencji w/w pozwoli naszym uczniom przyszłym absolwentom, na elastyczne dostosowywanie się do zmian, jak również pomoże sprostać różnicowanym potrzebom i wymogom rynku pracy. Opanowanie tych czterech kompetencji kluczowych powinno wspomóc ucznia w rozwinięciu:

- kreatywności;
- inicjatywności;
- ocenie ryzyka;
- podejmowaniu decyzji;
- w konstruktywnym kierowaniu emocjami;
- krytycznego myślenia;
- umiejętności uczenia się.

Przedstawiona poniżej diagnoza dotyczy:

1. Kadry pedagogicznej;
2. Uczniów i absolwentów szkoły;

3. Współpracy nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących;
4. Kompetencji zawodowych uczniów i absolwentów szkoły.

Celem ogólnym było:

- - ocena działań szkoły w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy
- - charakterystyka uwarunkowań lokalnych i regionalnych szkoły

Do badań wybrano:

- uczniów z technikum (2 klasy);
- nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących (10 + 10);
- rodziców (Rada Rodziców);
- przedstawicieli zakładów pracy (3 zakłady);
- kierownictwo szkoły;
- przedstawicieli organu prowadzącego (inspektor nadzorujący prace szkoły).

W trakcie diagnozowania wykorzystano takie narzędzia jak:

- wywiady;
- ankiety;
- analizę dokumentów szkolnych;
- analizę istniejącej sytuacji szkoły.

W głównej mierze przedstawiona diagnoza posłuży do opracowania czterech programów autorskich z kompetencji:

- informatycznych;
- matematycznych;
- inicjatywności i przedsiębiorczości;
- porozumiewania się w językach obcych.

Programy te opracują nauczyciele naszej szkoły, którzy będą je realizować w ramach prowadzenia zajęć na swoich przedmiotach w okresie trwania projektu.

Przedstawiona w opracowaniu diagnoza będzie podstawą do działań szkoły w zakresie umacniania swoich silnych stron, poprawiania niedociągnięć i eliminowania zagrożeń.

Wierzymy, że projekt - „SZKOŁA KLUCZOWYCH KOMPETENCJI. Program rozwijania umiejętności uczniów Polski wschodniej” spełni założone oczekiwania czyli przyczyni się do osobistej samorealizacji naszych uczniów, umożliwi im elastyczne dostosowywanie się do zmian na rynku pracy, przygotuje ich do dorosłego życia, do

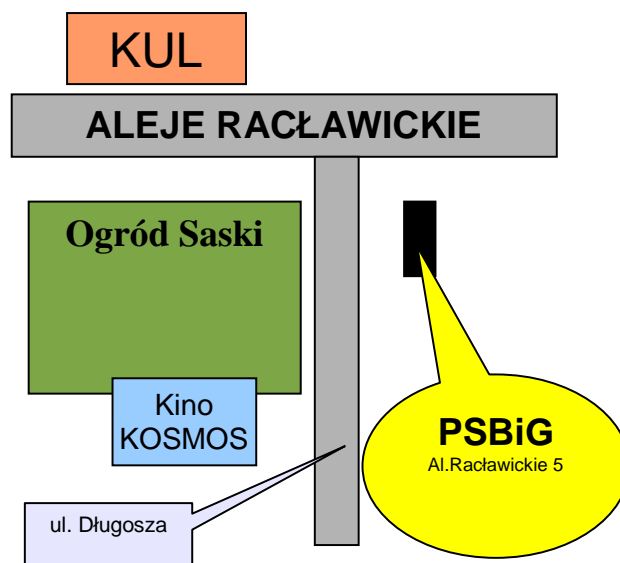
dalszej nauki i życia zawodowego oraz zwiększy ich szansę na zatrudnienie i funkcjonowanie w nowym Europejskim społeczeństwie.

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Budynek szkoły znajduje się w centrum Lublina, przy jednej z głównych ulic miasta Al. Racławickich. Taka lokalizacja szkoły ma swoje zalety i wady. Jedną z głównych zalet jest dogodny dojazd do szkoły ze wszystkich stron miasta jak również proste połączenie z dworcami PKP i PKS, co daje możliwość prostego dojazdu młodzieży spoza Lublina. To położenie szkoły z drugiej strony stanowi duży problem i niedogodność. Powodem jest duży hałas pochodzący z ruchu ulicznego od głównej arterii miasta.

I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły

Jesteśmy zespołem szkół o łącznej liczbie uczniów 1100, nauczycieli 120. W skład zespołu wchodzi:

4-letnie Technikum, w którym kształcimy w specjalnościach:

- technik budownictwa,
- technik geodeta,
- technik drogownictwa,

- technik urządzeń sanitarnych,
- technik architektury krajobrazu,
- technik informatyk.

2 lub 3 letnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa, która kształci w zawodach:

- technolog robót wykończeniowych w budownictwie,
- monter instalacji i urządzeń sanitarnych,
- murarz,
- malarz – tapeciarsz.

Liceum Ogólnokształcące, w skład którego wchodzi klasy o profilu humanistycznym

W Liceum Ogólnokształcącym języki obce rozszerzone do wyboru:

- język angielski,
- język niemiecki,
- język włoski.

Ustalając zadania planowe dla szkoły kierujemy się przede wszystkim kompleksowością kształcenia. Kształcąc w zawodach: technik budownictwa, technik geodeta, technik drogownictwa, technik architektury krajobrazu, technik urządzeń sanitarnych zapewniamy naszemu miastu i regionowi specjalistów na szczeblu średniej kadry technicznej w pełnym komplecie. Nasi absolwenci są zatrudniani przy pracach budowlanych począwszy od wykonywania pomiarów geodezyjnych pod inwestycje poprzez wykonywanie robót budowlano – instalacyjnych a skończywszy na robotach drogowych i również pracach związanych z kształtowaniem zieleni wokół budowli. Cieszymy się, że taki rodzaj kształcenia zapewnia naszemu miastu i regionowi specjalistów na szczeblu średniej kadry technicznej w pełnym komplecie.

W chwili obecnej szkoła liczy 46 oddziałów. Szkoła pracuje na dwie zmiany tj. od 8.00 do 20.00

W budynku szkolnym mieszczą się:

- 32 sale lekcyjne
- 13 pracowni (6 informatycznych, 2 językowe, 2 fizyczne, 2 chemiczne, 1 PO)
- 5 klasopracowni
- pracownie do przedmiotów zawodowych
- 2 sale gimnastyczne
- 2 siłownie
- 2 biblioteki (ogólna i specjalistyczna – zawodowa)

Na szczególną uwagę zasługują pracownice do nauczania przedmiotów zawodowych oraz fakt uzyskania przez szkołę akredytacji do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikację zawodowe w prawie wszystkich zawodach nauczanych w szkole.

Cały teren szkoły zarówno wewnątrz budynku jak na zewnątrz jest monitorowany (ok. 60 kamer)

I.3 Charakterystyka uczniów szkoły

Szkoła jest zespołem szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież uczęszczająca do naszej szkoły jest w wieku od 16 do 20 lat. Obecnie uczęszcza do szkoły ok. 1100 uczniów w tym:

- w Zasadniczej Szkole Zawodowej - 90 uczniów
- w Szkole Policealnej - 85 uczniów
- w Liceum Ogólnokształcącym - 185 uczniów
- w Technikum - 740 uczniów

Zdecydowana większość uczniów ponad 70% pochodzi z Lublina. Około 300 uczniów czyli ok. 27 % pochodzi z terenów wiejskich. Ten fakt nie ma wpływu na wyniki osiągnięte przez uczniów. Zarówno uczniowie z Lublina jak i z terenów wiejskich w równej mierze osiągają wyniki w nauce od bardzo dobrych do dopuszczających. Od wielu lat ogromnym zainteresowaniem w technikum cieszył się zawód: technik geodeta a ostatnio również technik budownictwa. Na oba te kierunki, szczególnie w ostatnich 2 latach, podczas rekrutacji przypadało od 4 do 5 kandydatów na jedno miejsce. Taka sytuacja przyczyniła się do zwiększenia efektywności kształcenia i osiągania lepszych wyników w nauce przez uczniów.

Zawody, które cieszą się dotychczas mniejszą popularnością to technik drogownictwa i technik urządzeń sanitarnych. Ta sytuacja zastanawia, ze względu na fakt, że są to zawody bardzo poszukiwane na rynku pracy (szczególnie technik drogownictwa) jak również dobrze wynagradzane. W oddziałach technikum zdecydowaną większość stanowią chłopcy (ok. 90%). Wyjątek stanowi zawód - technik architektury krajobrazu, gdzie proporcja jest odwrotna. Do tego zawodu trafia również młodzież z wysoką punktacją po gimnazjum.

Szkoła nasza na trwałe wpisała się w historię miasta i regionu. W roku 2008 obchodziliśmy 80-lecie szkoły. Jesteśmy szkołą o dobrej, ugruntowanej pozycji w naszym

regionie. Osiągamy znaczące sukcesy na szczeblu miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim w różnych olimpiadach i konkursach.

Od kilku lat szkoła znajduje się w rankingu ogólnopolskim tworzonym przez miesięcznik „Perspektywy” (główne kryterium to laureaci i finaliści ogólnopolskich olimpiad i konkursów).

I tak w **2007** r.:

- 229 miejsce w rankingu ogólnopolskim na ponad 3000 szkół,
- 16 miejsce w województwie,
- 6 miejsce w Lublinie

W **2008** r.:

- 201 miejsce w rankingu ogólnopolskim na ponad 3000 szkół.
- 16 w województwie.
- 7 miejsce w Lublinie

Na szczeblu miejskim rokrocznie osiągamy również wysoką lokatę wśród szkół ponadgimnazjalnych (np. wg kryterium ocen z matury – w latach 2006 - 2008):

- 9 miejsce wśród liceów ogólnokształcących,
- 3 miejsce wśród techników,
- 4 miejsce wśród liceów profilowanych

Na szczególną uwagę zasługują osiągnięcia uczniów w zawodach technik budownictwa i technik geodeta. Od wielu lat uczniowie tych specjalności dochodzą do szczebla centralnego olimpiad i corocznie uzyskują tytuły laureatów, bądź finalistów. Zespołowo szkoła również zajmuje czołowe miejsca wśród szkół budowlanych i geodezyjnych.

I tak: w Olimpiadzie Wiedzy i Umiejętności Budowlanych jako szkoła zajęliśmy:

- w 2007 r. – 6 miejsce wśród ponad 200 szkół budowlanych,
- w 2008 r. – 4 miejsce

w Olimpiadzie Wiedzy Geodezyjnej i Kartograficznej,

- w 2007 – 3 miejsce,
- w 2008 – 2 miejsce,

Należy podkreślić również fakt coraz większego zainteresowania wśród młodzieży pracą i działalnością na rzecz wolontariatu. Ta działalność szczególnie w ostatnich latach rozwija się w sposób dynamiczny co w czasach współczesnych zasługuje na szczególne uznanie.

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.

W szkole pracuje 119 nauczycieli. Wszyscy nauczyciele posiadają wymagane wykształcenie wyższe i przygotowanie pedagogiczne. Zdecydowaną większość stanowią:

- nauczyciele mianowani 54%
- nauczyciele dyplomowani 30%
- nauczyciele kontraktowi 14%
- nauczyciele stażyści 1%
- 3 osoby bez stopnia awansu

Kadrę pedagogiczną naszej szkoły stanowią nauczyciele ze stażem od 1 do 40 lat. Statystyka przedstawia się następująco:

- 0 do 10 lat pracy 29%
- 11 do 20 lat pracy 24%
- 21 do 30 lat pracy 27%
- powyżej 30 lat pracy 20%

Nauczyciele teoretycznych i praktycznych przedmiotów zawodowych stanowią 32% całości kadry. Ok. 80% z nich posiada tytuł egzaminatora OKE. Dużą grupę stanowią:

- nauczyciele języków obcych 15%
- nauczyciele wychowania fizycznego 10%
- nauczyciele przedmiotów informatycznych 6%

Wśród kadry pedagogicznej dwóch nauczycieli posiada tytuł doktora nauk pozostali jak wspomniano wyżej posiadają pełne wykształcenie wyższe i przygotowanie pedagogiczne, zaś wielu z nich ukończyło dodatkowo różne studia podyplomowe dające uprawnienia do nauczania innych przedmiotów. Należy podkreślić, że chęć podwyższania swoich kwalifikacji jest powszechna wśród nauczycieli szkoły.

I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.

Rozwijanie kompetencji kluczowych i zawodowych wśród uczniów wymaga ze strony szkoły zarówno dobrej kadry z jej ogromną wiedzą merytoryczną jak i dobrego zaplecza dydaktycznego. Specyfika nauczania przedmiotów zawodowych wiąże się z ciągłym podążaniem za postępem technicznym. Wymaga to ze strony szkoły systematycznego inwestowania zarówno w doskonalenie kadry jak i wyposażenie pracowni szkoły

w nowoczesną bazę dydaktyczną. Nauczyciele w swojej pracy z uczniami napotykają na problemy:

- brak nowoczesnych pomocy dydaktycznych w zakresie kształcenia zawodowego w szczególności oprogramowania komputerowego dla poszczególnych zawodów
- braki w wyposażeniu w pomoce dydaktyczne i oprogramowanie specjalistyczne pracowni przedmiotów ogólnokształcących
- zbyt mała ilość godzin przedmiotów ogólnokształcących wymaganych na maturze przewidziana w ramowych planach nauczania dla technikum bez możliwości szkoły w zakresie zwiększenia.

Dodatkowymi czynnikami utrudniającymi pracę w szkole są między innymi:

- brak podręczników u uczniów-co utrudnia zdobywanie wiedzy we własnym zakresie a wynika to z niezamożności rodzin
- brak w wielu domach rodzinnych ucznia Internetu czy nawet komputera, co utrudnia w dużej mierze dostęp do innych źródeł wiedzy poza podręcznikiem szkolnym
- duża liczba uczniów w oddziałach, (zwłaszcza na początkowym etapie edukacji), co utrudnia rozpoznanie uczniów i zastosowanie indywidualizacji procesu nauczania.
- utrudnienia w dojazdach dla wielu uczniów (ok. 30%) spoza Lublina, co przyczynia się do częstych spóźnień czy pełnych nieobecności na zajęciach.

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

II.1 Efekty kształcenia

Przedmioty kompetencji kluczowych czyli:

- przedsiębiorczość;
- technologia informacyjna;
- matematyka;
- język obcy;

cieszą się w szkole zróżnicowanym powodzeniem. Najwięcej problemów większości uczniom w szkole sprawia matematyka. Prawdopodobnie wynika to z trudności przyswajania ścisłej wiedzy matematycznej jak również z wieloletnich braków i zaniedbań.

W ostatnich 3 latach do matury z przedmiotów kluczowych kompetencji przystąpiło:

	2007 r.	2008 r.	przystąpi w 2009 r.
matematyka	13	16	27
język niemiecki	20	24	15

Wyniki z języka niemieckiego osiągane przez uczniów na maturze są dobre i na ogół odzwierciedlają poziom uczniów z tego przedmiotu osiągnięty na zakończenie nauki.

Mała ilość uczniów przystępująca do matury z języka niemieckiego wynika prawdopodobnie w głównej mierze z faktu szerokiej popularności w gimnazjum języka angielskiego.

Praktycznie język niemiecki w naszej szkole nauczany jest od podstaw. Dlatego na pochwałę zasługują dobre wyniki osiągane na maturze pomimo krótkiego okresu nauczania i małej ilości godzin tego przedmiotu. W analizowanych latach średni wynik na maturze z języka niemieckiego wynosił:

- w roku 2007 – 67%
- w roku 2008 – 64%

Natomiast zdawalność matematyki na maturze wynosiła:

- w roku 2007 – 53%
- w roku 2008 – 59%

Podczas gdy wyniki z języka niemieckiego napawają optymizmem to wyniki maturalne z matematyki są ciągle powodem do dyskusji, analizy i poszukiwania sposobu na ich podniesienie.

Nie oznacza to jednak niskiej kondycji szkoły w ogólnym zestawieniu wyników matur. W ogólnopolskim rankingu szkół sporządzanym przez „Perspektywy” w latach 2007/2008 szkoła nasza zajmowała czołowe lokaty wśród szkół Lublina (3 i 5).

II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów

Do projektu wybrano zawody:

- technik budownictwa;
- technik geodeta;
- technik architektury krajobrazu.

Od wielu lat młodzież z zawodu technik geodeta osiąga w szkole najlepsze wyniki w nauce. Drugim z zawodów, który osiąga dobre wyniki to technik budownictwa. Potwierdzeniem osiąganych wyników w nauce w szkole są wyniki uzyskane na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. Procentową zdawalność w/w egzaminu w wybranych zawodach przedstawia tabela poniżej:

Zawód	Procent uczniów, którzy zdali egzamin	
	2007 r.	2008 r.
technik geodeta	64,9%	92,5%
technik budownictwa	87,0%	66,0%
technik architektury krajobrazu	46,7%	41,4%

Średnia zdawalność egzaminów w szkole we wszystkich przypadkach była wyższa od średniej zdawalności w OKE Kraków i Lubelszczyźnie. Z jednej strony takie wyniki zadowolają z drugiej zaś w rozrachunku wewnętrznym szkoły dają powód do krytycznego spojrzenia szczególnie na zawód technik architektury krajobrazu. Patrząc przez pryzmat wybranych 4 kompetencji kluczowych na młodzież z w/w zawodów należy przyznać, że w porównaniu z dwoma pozostałymi zawodami młodzież z technika architektury krajobrazu wykazywała najmniej rozwinięte kluczowe kompetencje. W trakcie trwania nauki szkolnej młodzież tego zawodu osiągała również najniższe wyniki (w porównaniu z pozostałymi zawodami) z przedmiotów kluczowych kompetencji, a szczególnie z matematyki i języka obcego.

Opisany przykład potwierdza zasadność dokonania wyboru w projekcie właściwych 4 kompetencji kluczowych.

II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

Na przykładzie uczniów z 3 wybranych jw. zawodów oraz po dokonaniu analizy ich wyników w nauce i wyników egzaminów zewnętrznych należy stwierdzić ścisłą zależność między kompetencjami kluczowymi a kompetencjami zawodowymi. Jeżeli przyjmiemy, że miernikiem kompetencji zawodowych mogą być wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe to dokonana p/w analiza jest potwierdzeniem tych zależności. Szczególnie kompetencje kluczowe

inicjatywności i przedsiębiorczości mają duży wpływ na kształtowanie kompetencji zawodowych. Natomiast w zawodzie technik geodeta na rozwój kompetencji zawodowych obok inicjatywności i przedsiębiorczości ogromny wpływ mają kompetencje matematyczne. We wszystkich zaś wymienionych 3 zawodach znaczącą rolę w rozwijaniu kompetencji zawodowych i równą dla każdego zawodu odgrywają kompetencje informatyczne.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki

W chwili obecnej zarówno regionalny i lokalny rynek pracy sygnalizuje braki kadry technicznej a szczególnie w zawodach:

- Technik drogownictwa
- Technik urządzeń sanitarnych

a w mniejszym stopniu Technik budownictwa i Technik geodeta.

Rozwój budownictwa, szczególnie w ostatnich latach spowodował zwiększone zapotrzebowanie na kierunki zarówno budowlane jak i pochodne.

Statystyka ostatnich dwóch lat pokazują, że rynek regionalny i lokalny są w stanie wchłonąć naszych absolwentów i zapewnić im pracę.

III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy

Rozwijanie kompetencji kluczowych wybranych w projekcie:

- matematyczne,
- informatyczne,
- językowe,
- przedsiębiorczości

jest w pełni uzasadnione bowiem ciągły postęp techniczny wymaga od absolwentów rzetelnej wiedzy technicznej ale również umiejętności komputerowych, znajomości reguł rynku pracy, znajomości języka obcego i znajomości zasad matematyki.

Dzisiejszy rynek pracy jest rynkiem bardzo wymagającym, dlatego osoby posiadające tylko czystą wiedzę merytoryczną przegrywają na „wejściu” z tymi, którzy posiadają dodatkowo kompetencje kluczowe wymienione w tym projekcie.

III.3 Możliwości zatrudnienia i funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Fakt, że jesteśmy regionem polski wschodniej, zaś w Unii Europejskiej postrzegani jesteśmy jako region wymagający dużych nakładów finansowych na ogólny rozwój, sprawia, że rynek pracy w naszym regionie dla młodych ludzi jest mało atrakcyjny.

Oczekiwania nasze co do zatrudnienia absolwentów szkoły powinny iść w parze z rozwojem lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Niestety zarobki w sektorze budowlanym naszego regionu nadal pozostają na niskim poziomie nawet w stosunku do innych regionów Polski. Fakt ten przyczynia się do częstej emigracji zarobkowej naszych absolwentów.

Dlatego firmy budowlane Lubelszczyzny coraz częściej podejmują działania w kierunku zmiany wizerunku, atrakcyjności i unowocześnienia swojej infrastruktury. Mamy nadzieję, że będzie to zachętą dla naszych uczniów do podejmowania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNEŹNYCH

IV.1 Prognozy demograficzne

W najbliższych latach szkoły ponadgimnazjalne przeżywać będą kłopoty związane dość znacznym niżem demograficznym wśród młodzieży. Niewątpliwie wpłynie to niekorzystnie na zasoby przyszłej kadry technicznej. Już w chwili obecnej gospodarka regionu odczuwa niedobory niektórych zawodów w tym technika budownictwa. Prawdopodobnie za kilka lat ta sytuacja jeszcze się pogorszy, zaś popyt na usługi zawodów budowlanych będzie rósł (np. Euro 2012).

IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy

Jesteśmy szkołą, która posiada własne Warsztaty Szkolne, dzięki którym realizacja praktycznej nauki zawodu jest zgodna z programem nauczania oraz standardami egzaminacyjnymi określonymi przez CKE.

Współpraca z zakładami pracy jest nam niezbędna przede wszystkim do realizacji zadań praktyk zawodowych.

W zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej, w której odczuwamy w chwili obecnej brak dużych zakładów pracy, szkoła odczuwa również trudności w płynnej realizacji praktycznego nauczania. Związane jest to z faktem, że małe firmy budowlane nie są w stanie zapewnić pełnej realizacji zadań praktycznej nauki ze względu na ograniczoną liczbę robót. Zmusza nas to do zawierania umów z bardzo dużą ilością przedsiębiorców co w efekcie daje szkole szeroką współpracę z wieloma zakładami.

W przeważającej większości współpraca szkoły z firmami budowlanymi przynosi pozytywne efekty.

Niestety w kilku przypadkach napotkaliśmy trudności- odmowę współpracy ze względu na brak wspólnego działania (szkoły i firm), w zakresie edukacji zawodowej. Czasy obecne wymuszają wręcz ściśle współdziałanie firm ze szkołami, aby kształcenie zawodowe przebiegało zgodnie z wymogami najnowszych technologii. Kształcenie zawodowe wymaga dużych nakładów finansowych i dlatego szkoły same bez pomocy firm nie są w stanie tego zadania zrealizować.

Marzeniem szkoły jest, aby w najbliższych latach współpraca z prawie wszystkimi firmami budowlanymi na rynku Lubelszczyzny, była dla szkoły możliwa. Ważne jest aby ta współpraca dawała korzyści obu stronom:

- szkole- bo wspomogę ją w realizacji zadań praktycznej nauki zawody
- firmom- bo będą miały bezpośredni wpływ na przygotowanie zawodowe swoich przyszłych pracowników.

IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

Zmieniające się realia rynku pracy wymuszają wręcz na szkole szybką i elastyczną zmianę zarówno w programach, formach jak i metodach kształcenia.

Szkoła podejmuje ciągle nowe działania. (przykładem jest uczestnictwo w tym programie), których celem jest przygotowanie uczniów do zaistnienia na nowym rynku pracy. Kładziemy nacisk na dobrą efektywność kształcenia z zakresu przedsiębiorczości jak i komputeryzacji. Jesteśmy świadomi faktu przyszłej emigracji zarobkowej naszych uczniów i dlatego też dbamy o kształcenie języków obcych w szkole.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Po dokonaniu diagnozy implementacji kompetencji kluczowych uwidacznia się obraz szkoły od strony uczniów i potrzeb szkoły oraz rynku pracy. Dokonana diagnoza odsłania obszary działalności szkoły, które wymagają ulepszenia i stosowania większej innowacyjności. Wskazane przez badanych respondentów silne strony szkoły stanowią będą podstawę do dalszego jej rozwoju w danych dziedzinach, zaś rozpoznane słabe strony posłużą do określenia zagrożeń jakie mogą wystąpić w pracy szkoły.

Wyraźnie daje się zauważyć, że silne strony w działaniach szkoły z różnymi podmiotami to:

- dobrze wyszkolona i przygotowana merytorycznie kadra pedagogiczna;
- dobra współpraca nauczycieli przedmiotów zawodowych z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących;
- otwartość nauczycieli na ustawiczne doszkącanie się i stosowanie nowoczesnych technik nauczania;
- współpraca szkoły z wieloma firmami budowlanymi.

Na dobrą pracę szkoły szczególnie w kształceniu zawodowym mają wpływ min:

- duże zapotrzebowanie na rynku pracy na pracowników branży budowlanej;
- dobra koniunktura w budownictwie;
- duże zainteresowanie firm współpracą z naszą szkołą.

Do zagrożeń mających bezpośredni wpływ na uczniów a którym powinniśmy przeciwdziałać należą:

- stres związany z podjęciem pracy;
- małe szanse na zdobycie dobrze płatnej pracy;
- lęk przed pogłębiającym się kryzysem;
- trudności w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy;
- mała kreatywność;
- trudności w przekwalifikowywaniu się.

Badani respondenci wskazali również jakie widzą szanse wynikające z dobrych działań szkoły. Należą do nich:

- wzrost jakości kształcenia;
- uzyskiwanie przez ucznia komplementarnej wiedzy wraz ze świadomością jej powszechności;

- rozwijanie wiedzy i umiejętności w zawodach pokrewnych;
- możliwość ciągłego doskonalenia się;
- możliwość zdobywania nowych kwalifikacji i pozyskania lepszej pracy.

Realizacja projektu „SZKOŁA KLUCZOWYCH KOMPETENCJI. Program rozwijania umiejętności uczniów Polski wschodniej” powinna rozwinąć i umocnić silne strony działalności szkoły co w efekcie spowoduje również osiągnięcie założonych kompetencji kluczowych przez uczniów i absolwentów. Z drugiej zaś strony realizacja tego projektu powinna eliminować do minimum zagrożenia wynikające ze słabych stron działalności szkoły.

VI. ZAŁĄCZNIKI

Analiza SWOT

Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy i ich uwzględnianie w pracy z uczniem

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> -Współpraca z kilkoma firmami w zakresie poznawania nowych technologii. -Utrzymywania współpracy z lokalnymi firmami w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. -Duże zapotrzebowanie na pracowników branży budowlanej. -Dobrze rozwinięta współpraca z UM Lublin. -Dobre rozeznanie potrzeb lokalnego rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> -Rozwijanie nowych kontaktów, szczególnie z dużymi firmami zapewniającymi dostęp do: <ul style="list-style-type: none"> - nowych technologii, - miejsc pracy dla absolwentów. -Nawiązywanie nowych kontaktów z małymi, prężnie rozwijającymi się firmami w zakresie odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -Brak współpracy z nowo powstałymi dużymi firmami budowlanymi na terenie Lublina. -Brak nowych dużych inwestycji budowlanych na terenie m. Lublina -Słabo rozwinięta współpraca z lokalnymi firmami komunalnymi. -Brak zainteresowania firm w działaniem marketingowym propagującym zawody deficytowe. -Oferowanie niskich płac przez lokalnych pracodawców 	<ul style="list-style-type: none"> -Zagrożenia kryzysem gospodarczym upadek firm. -Niepewność firm co do prognoz gospodarczych w obliczu kryzysu gospodarczego. -Niepewność co do potrzeb i prognoz rynku pracy. -Odpływ wykształconej kadry za granicę z powodu lepszych warunków pracy.

Analiza SWOT

Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

Wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności i postaw uczniów szkół zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja projektów interdyscyplinarnych. Alert Ekologiczny - Wspólne szkolenia metodyczne dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących. - e-learning - zastosowanie technologii informacyjnej w nauczaniu różnych przedmiotów - Nauczyciele przedmiotów zawodowych posiadają przygotowanie do nauczania przedmiotów ogólnokształcących (ok.. 10%) -Wspólne przygotowywanie i przeprowadzanie wielu uroczystości szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost jakości kształcenia. - Dobre wyniki uzyskiwane w konkursach i olimpiadach zawodowych i ogólnokształcących. - Lepsze wyniki uzyskiwane przez absolwentów na egzaminach zewnętrznych. - Uzyskiwanie przez ucznia komplementarnej wiedzy wraz ze świadomością jej powszechności.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Zbyt mała ilość spotkań n-li przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących w ramach jednego oddziału. - Słaba znajomość problemów kształcenia zawodowego wśród n-li przedmiotów ogólnokształcących. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niesystematyczne i niepełne oddziaływanie n-li różnych przedmiotów w zakresie kształtowania umiejętności uczniów. -Słaba korelacja między przedmiotami zawodowymi i ogólnokształcącymi. -Niewłaściwe posługiwanie się prawidłowym językiem technicznym przez nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących.

Analiza SWOT

Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów Szkoły
Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - Dobre przygotowanie teoretyczne z uwzględnieniem nowych technologii. - świadomość konieczności dokończania się. - Dobre przygotowanie z wiedzy o rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość dalszego kształcenia się lub podjęcia pracy zawodowej. - Rozwijanie wiedzy i umiejętności w zawodach pokrewnych.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Małe doświadczenie praktyczne. - Niezadowalający poziom wiedzy z przedmiotów ścisłych. -Słaba znajomość języków obcych szczególnie zawodowych. -Lęk przed bezrobociem. -Mała kreatywność. 	<ul style="list-style-type: none"> -Trudności w podjęciu pierwszej pracy. -Mniejsze szanse na dobre zdanie egzaminu zewnętrznego. -Trudności w podejmowaniu pracy za granicą. -Podejmowanie pracy w zawodach innych niż wyuczony.

Analiza SWOT

Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych
 Umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> -Wszyscy n-le posiadają wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym. -Znaczna część n-li posiada studia ukończone podyplomowe (z inną specjalnością) -Wielu n-li posiada tytuł egzaminatora OKE. -Wszyscy n-le uczestniczą w dokończaniu ustawicznym. -Kadra kierownicza i pedagogiczna szkoły jest 	<ul style="list-style-type: none"> -Możliwość wdrożenia innowacyjnych programów i dostosowanie ich do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych. -Wzrost zainteresowania uczniów gimnazjów naszą szkołą i nauką w niej.

otwarta na innowacje.	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -Brak wystarczających środków finansowych na wdrożenie i praktyczną realizację innowacyjnych zadań. -Brak nauczycieli na zastępstwa (szczególnie) dla przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu. 	<ul style="list-style-type: none"> -Niestabilna koniunktura w budownictwie może doprowadzić do braku zainteresowania wśród młodzieży gimnazjum nauką w PSBiG. -Degeneracja absolwentów szkoły, którzy nie znajdują zatrudnienia w zawodzie.

Analiza SWOT

Charakterystyka uczniów

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> -Zwiększająca się świadomość konieczności ciągłego doksztalcania się -Otwartość na przekwalifikowywanie się -Chęć poznawania nowości technicznych i innowacyjnych rozwiązań 	<ul style="list-style-type: none"> -Możliwość uczestniczenia w realizacji projektów finansowanych z funduszy UE. -Możliwość zdobywania nowych kwalifikacji i poznawania nowych technologii. - Większa możliwość zdobycia lepszej pracy.
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -Słaba mobilność zawodowa -Brak umiejętności poruszania się na rynku pracy -Mała wiara we własne umiejętności i wiedzę -Niska świadomość zawodowa uczniów, absolwentów gimnazjum. -Częsty brak wsparcia ucznia i zainteresowania ze strony rodziny - Nietrafność wyboru zawodu - Słabe umiejętności komunikacji interpersonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> -Stres związany z podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania -Lęk przed pogłębiającym się kryzysem gospodarczym - Coraz słabsze kadry techniczne - Malejący prestiż tytułu technika - Słabe perspektywy stabilności finansowej